

tekst:
**Floortje
Dekkers**
beeld:
**Vincent van
Leest**

“ARIE, WAT WAS JOUW SCORE?”

CITO VIERT 50-JARIG JUBILEUM

Cito bestaat vijftig jaar. Zo'n klinkend jubileum moet natuurlijk gevierd worden! Dat gebeurde op 1 oktober bij Cito zelf in Arnhem. De Nieuwe Leraar was erbij. De middag werd verder bezocht door onder anderen Minister van Onderwijs Arie Slob, de Arnhemse burgemeester Ahmed Marcouch, voorzitter van het College van Toetsen en Examens Pieter Hendrikse, kindercorrespondenten Edriss en Aya uit groep 8 van basisschool Het Mozaïek (bekijk vooral ook even hun leuke verslagfilmpje op Cito.nl), hun coach Tako Rietveld en columnist en schrijver Özcan Akyol. Die laatste was tevens dagvoorzitter.

Akyol is schrijver en columnist en trapt zijn voorzitterschap af met een bijzonder verhaal over zijn eigen Citotoets. Als jongste in het gastarbeidersgezin, haalt hij veruit de beste Citoscore; hij kan naar het vwo. Ironisch genoeg krijgt hij echter een mavoadvies, net als zijn twee broers. Zijn leerkracht motiveert haar advies als volgt: 'Je bent Turk, je ouders zijn analfabeet, je hebt geen hulptroepen klaar staan, dus ga jij maar gewoon naar de mavo.' Özcan wil daarna vooral haar ongelijk bewijzen en komt met een enorme omweg als twintiger alsnog op de universiteit terecht. "Ik kende Cito voorheen eigenlijk alleen van de toetsen, maar ik ben erachter gekomen dat er op deze plek echt veel meer gebeurt", vertrouwt hij de zaal vervolgens toe.

En dat klopt natuurlijk. In de woorden van de voorzitter van de Raad van Bestuur Anneke Blok: "Cito is een kennisorganisatie die een vanzelfsprekende partner wil zijn om de toekomst van het onderwijs mee vorm te geven." Cito doet wetenschappelijk onderzoek, werkt aan innovatie en deelt haar kennis. De optelsom van alle verschillende expertises is beschikbaar via de openbare kennisbank op de website van Cito. Maar expertise vertaalt zich ook

in dienstverlening via bijvoorbeeld het psychometrisch loket en Citolab. Daarbij is co-creatie met partners uit het veld van groot belang. Door aan te sluiten op de behoeften van onderwijsprofessionals komen producten en diensten tot stand waar de markt om vraagt en is Cito constant op zoek naar onderwijs dat pást.

CITO PROUDLY PRESENTS...

Tijdens het tweede deel van de middag is er in het atrium van Cito een demomarkt waar zeventien stands zijn ingericht met producten en diensten om de verscheidenheid en mogelijkheden in het aanbod nog eens te laten zien. Dat gaat van 'de' eindtoets (met een inblik in de nieuwste digitale toepassingen) tot inburgering en zelfs arbitrage-toetsen voor de KNVB. Wat het PO betreft is er aandacht voor regulier onderwijs, maar net zoveel voor passende oplossingen als het gaat om kinderen die om extra aandacht vragen. Testen op het gebied van sociaal-emotionele ontwikkeling bijvoorbeeld, of toetsen voor blinde en slechtziende kinderen.

Een van de Citomedewerkers licht hierbij toe: "Als je het hebt over gelijke kansen en passende adviezen, geldt dat natuurlijk ook voor kinderen met bijvoorbeeld een visuele handicap. Voor hen 'vertalen' we de eindtoets en kijken we met het onderwijsveld samen of de toets doet wat deze moet doen. Slechtziende kinderen moeten immers net zo goed tot hun recht komen in hun schooladvies." Gelijke kansen. Daar raakt deze medewerker aan het maatschappelijk bewogen aspect van Cito. In vijftig jaar heeft Cito zich bewezen als maatschappelijk betrokken organisatie die ijvert voor gelijke kansen voor iedereen. Anneke Blok refereert hier ook aan in haar openingstoespraak. Daar-

Speciaal voor het jubileum bedacht basisschool Het JongLeren uit Arnhem een rap die vlekkeloos en enthousiast werd voorgedragen aan het publiek. Titel?

'Kom maar op met die Citotoets!'

Een greep uit de tekst:

(...)

Het maakt niet uit of je de slimste bent
en op bijna elke vraag al het antwoord kent
Misschien rij jij ooit een Mercedes Benz
Want samen gaan we zoeken naar jouw talent
In deze test zit echt voor iedereen iets goeds
Kom maar op dan met die Citotoets

Uiteindelijk gaat erom... dat we gelukkig zijn
In de juiste brugklas met een rugtas vol met wijze lessen
Op een niveau waar ik niet hoeft te stressen
Moet zwoegen voor zessen

Want ik wil zevens, achten, negens
Misschien wel een tien, ha dan is het menens
Want wat ik leuk vind doe ik het liefste goed
Ik denk dat het tijd is voor een citotoets

Waar ik ook vandaan kom
Zul je eerlijk zijn
Want ik wil weten wat ik kan
Kom maar op met die citotoets!
Dus kijk eens goed naar mij
Ook naar de binnenkant
Geef me een gelijke kans
Kom maar op met die citotoets!

voor stapt ze even in de geschiedenis van 'haar' instituut. "Vijftig jaar is een hele tijd, ook al is het voorbij gevlogen. Grondlegger van Cito, A.D. de Groot, was wetenschapper. Hij zag tijdens een studiereis naar Amerika dat er een test bestond die de capaciteiten en mogelijkheden voor kinderen in kaart bracht en een advies voor vervolgonderwijs kon geven. Gevalideerd en als objectief tweede gegeven. Dit in een tijd waarin Nederland nog sterk verzuimd was en waarin het kind van de bakker bij gelijke capaciteiten een ander schooladvies kreeg dan het kind van de huisarts. In het jaar dat de Mammoetwet er kwam -1968- startte ook Cito. Heel klein, in een woonhuis in Arnhem. De pioniersgeest waaruit het instituut is ontstaan en de overtuiging dat je met gestandaardiseerde meetinstrumenten echt iets zou kunnen zeggen - mede door een toegepast-wetenschappelijke basis - zorgde ervoor dat het leerlingvolgsysteem er kwam. Ook werd er al heel vroeg een adaptieve digitale toets ontwikkeld. Zo ontstond - en ontstaat er nog steeds - een heel scala aan instrumenten dat het onderwijs van vandaag en morgen kan helpen."

"HIGH FIVE!"

Terug naar nu. Tijdens de jubileummiddag lopen Edriss en Aya rond, de twee kindercorrespondenten. Ze voelen

iedereen aan de tand en stellen scherpe vragen als: 'Is de toets al klaar?' of 'Arie (minister, red.), wat was jouw score op de Cito?' Bij die laatste vraag moet de heer Slob zich even achter het oor krabben. Hij weet zich alleen te herinneren dat hij 'm in 1973 moest maken. Leuk detail is dat hij, na deelname aan het georganiseerde debat met jongeren uit het VO die middag, zijn eigen Citotoets mee naar huis krijgt. Hij vertelt de kindercorrespondenten: "Het is belangrijk dat er goede toetsen zijn. Zodat we kunnen vergelijken wat kinderen hebben geleerd, wat ze kunnen en kennen. Maar een goede inschatting van de leerkrachten is minstens zo belangrijk. Zij maken de kinderen elke dag mee."

Edriss vraagt of hij nog tips & tops heeft voor Cito? "Leerlingen goed in de gaten houden, zodat de toets steeds voor hen op maat gemaakt wordt." En Aya en Edriss willen weten wat de minister van stress over de toets vindt? Daarop zegt hij: "Een beetje stress op het moment zelf is niet erg. Maar we moeten de toets niet groter en zwaarder maken dan die is en scherp en reëel blijven over de waarde ervan. Kinderen bestaan niet alleen uit toetsresultaten; er is meer op school en in het leven dat belangrijk is." Daarop zegt Edriss: 'High five!' en klapt zijn hand tegen die van Arie Slob.

De mantra van nu lijkt te zijn 'Een leven lang leren'. We zijn er niet meer met één opleiding, bekroond met een felbegeerd diploma. Zowel op school als in het bedrijfsleven blijven kinderen en volwassenen zich ontwikkelen. Cito ondersteunt het werk in de klas met haar meetinstrumenten en blijft continu een bijdrage leveren aan onderwijsvernieuwing. Dat begon vijftig jaar geleden, dat is nu nog steeds zo en dat blijft ook morgen, overmorgen en in de verre toekomst.

Kijk voor meer informatie of sfeerimpressies op www.cito.nl.